

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 24P/172/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123237735
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Sitárová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2024:4123237735.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou Mgr. Máriou Sitárovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, umiestneného do Centra pre deti a rodiny Prievidza, t.č. Reedukačné centrum Sološnica, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., t.č. na neznámom mieste a neuvedeného otca o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletým, za účasti Okresného prokurátora v Nitre, takto

rozhodol:

Súd mení rozsudok Okresného súdu Topoľčany 8P/23/2021-77 zo dňa 06.10.2021 v časti výkonu ústavnej starostlivosti nariadenej nad maloletým A. B., nar. XX.XX.XXXX tak, že táto sa bude vykonávať v Reedukačnom centre Sološnica, Sološnica 3 počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že výživné určené uvedeným rozhodnutím bude matka poukazovať na účet zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany doručil Okresnému súdu Nitra dňa 14.08.2023 návrh, ktorým sa domáhal, aby súd nariadil maloletému dieťaťu A. B., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 písmena b) Zákona o rodine a zároveň nariadil neodkladné opatrenie podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku a to uloženie povinnosti Centru pre deti a rodiny Prievidza odovzdať mal. A. B. do starostlivosti Reedukačného centra Sološnica. CDR Prievidza od februára 2023 uvádzalo je výrazné zhoršené správanie, na základe lekárskej správy bolo mal. odporúčané umiestnenie do režimového zariadenia. V marci 2023 fyzicky napadol dievča v skupine, vytiahol na ňu nôž. Z dôvodu zhoršujúceho sa správania bol mal. A. dňa 18.04.2023 hospitalizovaný v Detskej psychiatrickej liečebni Hraň z dôvodu jeho výrazného zhoršeného správania.

2. Na nariadené pojednávanie sa nedostavili matka maloletého, ktorá má doručenie predvolania vykázané fikciou. Svoju neúčast' na pojednávaní nijako neospravedlnila a nepožiadala o odročenie pojednávania. Súd pojednával podľa §31 Civilného mimosporového poriadku v neprítomnosti matky.

3. Splnomocnená zástupkyňa navrhovateľa na pojednávaní uviedla, že čo sa týka mal. A., tak ho bola včera osobne v Sološnici navštíviť, tento v uvedenom zariadení veľmi dobre prosperuje. Osobne sa s ním včera rozprávala bez prítomnosti pracovníkov reedukačného centra. Uviedol, že je v zariadení spokojný, netrestajú ho tam, navštevuje 8. ročník ZŠ na vysvedčení mal jednotky, dvojky, nemá problémy ani s rovesníkmi, ani s autoritami. Počas Vianoc bol na pobyte v CDR Handlová, kde má aj brata D.. O mal. sa nikto z príbuzných nezaujíma okrem tohto brata. Počas pohovoru mal. nebol nervózny, uviedol, že ak má nejaký problém, má sa na koho obrátiť. Tiež uviedol, že užíva lieky naordinované

pedopsychiatrom, ktoré mu tri krát denne podáva zdravotník. Päť krát denne majú v zariadení stravu. Videli aj jeho izbu, v tomto zariadení je to tak jednoduchšie vybavené, ale mal tam svoju posteľ. Postelne prádlo mal povlečené návlečkami, mali tam toalety, sprchy, svoju skriňu. Má tam zabezpečené primerané podmienky. V tomto zariadení sa nachádzajú aj deti so zmenami správania, preto sa stane, že často aj zničia nejaký nábytok, ale bolo to tam na primeranej úrovni. Mal. sa vyjadril, že by bol najradšej, keby sa mohol vrátiť do CDR Prievidza za súrodencom. Vysvetlili mu, že je potrebné aby určitý čas zotrval v tomto zariadení, následne sa situácia vyhodnotí a v prípade zmeny v jeho správaní môže prísť znovu k premiestneniu do CDR Prievidza. Mal. uviedol, že je s týmto uzrozmeneý. Je zrejmé, že pobyt mal. v RC Sološnica je na prospech dieťaťa, je potrebné, aby tam maloletý zotrval dlhšiu dobu. Zatiaľ mu toto zariadenie vyhovuje, takže nežiadajú, aby súd nariadil výchovné opatrenie, ale aby prišlo k zmene zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti, ktorá sa bude vykonávať v RC Sološnica. RC Sološnica s uvedeným súhlasí a taktiež z týmto súhlasí aj CDR Prievidza, pracovisko Handlová.

4. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že sa pripája k vyjadreniu navrhovateľa. Mal. A. v zariadení v Handlovej nefungoval, bol tam nevládnuteľný, preto požiadali o jeho premiestnenie do reedukačného centra. Dieťa v tomto zariadení aktuálne dobre funguje, je nastavené na medikamentóznú liečbu, je však potrebné, aby jeho pobyt v tomto zariadení ešte pokračoval. Aktuálne majú dohodnuté stretnutie na máj 2024, na ktorom sa bude vyhodnocovať situácia maloletého a v prípade, ak sa zmenia pomery, tak budú iniciovať jeho návrat do kmeňového zariadenia, prípadne bude maloletý pokračovať v pobyte v reedukačnom centre.

5. Navrhovateľ a kolízny opatrovník sa v konečnom návrhu pridriavajú svojich vyjadrení.

6. Prokurátor Okresnej prokuratúry v Nitre v konečnom návrhu uviedol, že vzhľadom na vyjadrenie navrhovateľa ako aj kolízneho opatrovníka a oboznámené listinné dôkazy a správy je toho názoru, že je v záujme mal. dieťaťa A. B. zmeniť zariadenie na výkon rozhodnutia súdu na Reedukačné centrum Sološnica, v ktorom už aj je v súčasnosti umiestnený. Maloletý sa adaptoval na toto reedukačné centrum, jeho správanie je na požadovanej úrovni bez vážnych excesov na rozdiel od prechádzajúcich zariadení. Navrhuje návrhu vyhovieť v celom rozsahu.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s nasledovnými písomnosťami: návrh, vyjadrenie RC Sološnica, správa z CDR Prievidza, správa od pedopsychiatra MUDr. Garajovej, správa z CDR Handlová, čl. 18 neodkladné opatrenie, lustrácia na matku v registri obyvateľov, správa z CDR Prievidza, správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany zo dňa 6.10.2023 a zo dňa 8.11.2023, správa z Detskej psychiatickej liečebne n.o. Hraň, oznámenie o prijatí, správa z reedukácie maloletého z RC Sološnica zo dňa 10.11.2023, 22.11.2023, správa k nariadenému výchovnému opatreniu, lustrácia na matku v Sociálnej poisťovni, pripojené spisy Okresného súdu Topoľčany 10P/41/2022, 10P/127/2022, 8P/23/2021 a zistil tento skutočný a právny stav veci:

8. Maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX pochádza z matky B. B., nar. XX.XX.XXXX a neuvedeného otca. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č.k. 8P/23/2021-77 zo dňa 06.10.2021 bola nad maloletým A. a jeho súrodencami nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Centra pre deti a rodiny Prievidza. Mal. A. mal podľa správy UPSVaR zo dňa 06.10.2023 v CDR problémové správanie, liečil sa ambulantne, ale nakoľko sa psychický stav mal. A. zhoršoval, bol hospitalizovaný v psychiatickej klinike v Kremnici a neskôr bol na základe neodkladného opatrenia Okresného súdu Topoľčany č.k. 11P/16/2022-10 zo dňa 01.03.2022 umiestnený do Liečebno výchovného sanatória Senec- CDR Senec. Uznesením Okresného súdu Topoľčany č.k. 10P/41/2022-37 zo dňa 28.04.2022 bolo mal. A. uložené výchovné opatrenie- odborná diagnostika. Dôvodom boli výchovné problémy, nerešpektovanie autorít, vulgárne vyjadrovanie a verbálna agresivita. Maloletý bol opakovane umiestnený v Detskej psychiatickej liečebni Hraň. Zlepšenie nenastalo ani po nastavenej liečbe zo strany psychiatra a ani po opakovaných umiestneniach mal. v psychiatickej liečebni. Vo februári 2023 sa maloletému opätovne výrazne zhoršilo správanie a od 18.04.2023 bol opäť hospitalizovaný v psychiatickej liečebni Hraň. Zo správy z Detskej psychiatickej liečebne Hraň vyplýva, že u mal. zaznamenali agresívne správanie voči okoliu, fyzické útoky na spolupacientov, nerešpektovanie autorít a odporúčajú umiestenie maloletého A. do reedukačného zariadenia. Okresný súd Nitra neodkladným opatrením č.k. 24P/172/2023-18 zo dňa 18.08.2023 uložil povinnosť CDR Prievidza povinnosť odovzdať mal. A. B. do starostlivosti Reedukačného centra Sološnica z dôvodu dlhodobého problémového správania maloletého. Podľa správy z Reedukačného centra Sološnica bol maloletý prijatý do zariadenia dňa 02.10.2023. Maloletý

A. sa v zariadení dobre adaptoval, nie sú s ním žiadne problémy a pravidlá dodržiava. Zo správy z reedukácie vyplýva, že mal. A. bol v školskom roku 2023/2024 žiakom 8. ročníka ZŠ, je hodnotený ako priemerný až podpriemerný žiak, sebestačnosť má na primeranej úrovni. Hygienické návyky má na dobrej úrovni. V skupine má A. dobré vzťahy, občas máva sklony k agresii voči iným chlapcom, ale po usmernení sa vie ospravedlniť a chce si veci vydiskutovať. K dospelým a aj k vychovávateľom sa správa s rešpektom a akceptuje ich pokyny. Reedukačný proces je z dlhodobého hľadiska u A. naďalej potrebný, potrebuje neustály režim, dohľad i kontrolu.

9. Matka sa s maloletým naposledy kontaktovala v októbri 2022. Matka o mal. neprejavuje záujem, mala by byť bezdomovkyňou. Súd lustráciou v Sociálnej poisťovni zistil, že matka nemá žiadny príjem.

10. Podľa § 31 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní.

11. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaduje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

12. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

13. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaduje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

14. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh bol podaný dôvodne. Súčasný stav pomerov na strane maloletého A. odôvodňuje nevyhnutnosť zmeny zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti aj napriek tomu, že v CDR Prievidza sú umiestení ostatní súrodenci mal. A., nakoľko správanie maloletého v CDR Prievidza bolo neprimerané až neudržateľné, prejavujúce sa nerešpektovaním autorít, vulgárnym vyjadrovaním, verbálnou agresivitou voči ostatným deťom na skupine a aj voči vychovávateľom. Snaha o nápravu pobytom v SLVS Senec nevedla k želaným výsledkom. Zlepšenie nenastalo ani pri nastavenej medikamentóznej liečbe pedopsychiatrom a ani po opakovaných hospitalizáciách v Detskej psychiatickej liečebne Hraň, a preto bolo potrebné túto situáciu riešiť operatívne neodkladným opatrením a mal. A. bol odovzdaný do starostlivosti Reedukačného centra Sološnica a z dôvodu týchto skutočností bol podaný aj návrh na zmenu výkonu ústavnej starostlivosti, ktorá bude vykonávaná v uvedenom reedukačnom centre. Mal. A. sa na prostredie reedukačného centra adaptoval, pobyt tam pôsobí na ňo pozitívne, jeho správanie sa zlepšilo, k vychovávateľom sa správa s rešpektom, konflikty nevyvoláva, občas ešte máva sklony k agresii voči iným chlapcom, je prchký, impulzívny, a preto je potrebné, aby v reedukačnom procese pokračoval. Mal. A. potrebuje režim, dohľad a kontrolu. Reedukačné centrum Sološnica je vhodným zariadením na reedukáciu detí s takými poruchami správania, ktoré sa u maloletého prejavujú, a preto je v záujme maloletého A., aby sa jeho ďalšia reedukácia vykonávala v tomto zariadení. Pobyt maloletého A. v reedukačnom zariadení sa bude po určitej dobe prehodnocovať a ak príde k náprave v jeho správaní, môže byť opätovne premiestnený do CDR Prievidza, kde je umiestnený aj jeho brat D., nakoľko je v záujme maloletých detí, aby boli súrodenci umiestení spolu v CDR. Súd vzhľadom na skutočnosť, že došlo k zmene zariadenia, kde sa ústavná starostlivosť vykonáva, uložil matke povinnosť prispievať na výživu maloletého A. na účet Reedukačného centra Sološnica počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku. V zmysle takto zistených skutočností a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa preto rozhodol súd tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

15. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.